

ŻYCIE W WARSZAWIE

INFORMATOR



W naszym mieście możesz uzyskać informacje i wsparcie w adaptacji w:

- Miejskim Punkcie Informacyjnym dla Cudzoziemców przy ul. Jagiellońskiej 54 (pl. Hallera), tel. +48224432949
- Wydziałach Obsługi Mieszkańca Urzędów Dzielnic,
- Ośrodkach Pomocy Społecznej.



Przy ulicy Jagiellońskiej 54 (pl. Hallera) działa także **Centrum Wielokulturowe**, prowadzone przez organizacje pozarządowe. Prowadzi bezpłatne poradnictwo (prawne, zawodowe, psychologiczne – dostępne także w jęz. białoruskim), naukę języka polskiego oraz udziela informacji. Organizuje też wydarzenia kulturalne, edukacyjne i integracyjne. Główne obszary realizowanych działań to: aktywizacja, informacja, kultura i edukacja.

<https://centrumwielokulturowe.waw.pl/kontakt/>,
tel. +22 648 11 11

Poza tym w Warszawie działa szereg organizacji pozarządowych, które m.in. świadczą porady prawne i integracyjne dla cudzoziemców, na przykład:

- Fundacja Białoruski Dom (ul. Wiejska 13/3), tel. 533 250 306
- Centrum Białoruskiej Solidarności (ul. Mazowiecka 12), tel. 722 722 500
- Fundacja Nasz Wybór (ul. Zamenhofa 1), tel. 22 258 40 18
- Fundacja Ocalenie (ul. Krucza 6/14A), tel. 22 828 04 50
- Fundacja Polskie Forum Migracyjne (ul. Szpitalna 5/14), tel. 692 913 993
- Helsińska Fundacja Praw Człowieka (ul. Zgoda 11), tel. 22 556 44 40
- Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (ul. Siedmiogrodzka 5/51), tel. 22 621 51 65
- Fundacja dla Somalii (ul. Bracka 18/63) tel. 22 658 04 87
- „La Strada” Fundacja przeciwko handlowi ludźmi i niewolnictwu (telefon zaufania: +48 22 628 99 99 - pomoc, porady)



Miejskie Centrum Kontaktu Warszawa 19 115

czynne 24h/7 dni w tygodniu

www.warszawa19115.pl

aplikacja Warszawa 19115

kontakt@um.warszawa.pl

19115 (płatny wg. taryfy operatora osoby dzwoniącej)

- udziela informacji związanych z funkcjonowaniem miasta – m.in. komunikacja miejska, procedury urzędowe, oferta wydarzeń kulturalnych i sportowych;
- przyjmuje zgłoszenia awarii, uszkodzeń infrastruktury miejskiej, pomysłów na zmiany w mieście.

NUMER ALARMOWY 112

europejski numer alarmowy. Operator może, w miarę potrzeby, przełączyć cię do jednostki Państwowej Straży Pożarnej, Policji lub Państwowego Ratownictwa Medycznego.

Pod numerem 112 należy zgłaszać:

- nagłe zagrożenie życia lub zdrowia, w tym akt przemocy
- nagłe zagrożenie środowiska lub mienia oraz zagrożenie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Możesz też zadzwonić od razu do konkretnej służby, żeby zgłosić sprawę, którą ona się zajmuje:

POLICJA 112 / 997



- napaść, przemoc, kradzież, włamanie
- wypadki drogowe
- naruszenie bezpieczeństwa i porządku

POGOTOWIE RATUNKOWE 999



- nagłe zagrożenie życia lub zdrowia

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA 998



- pożar, klęska żywiołowa
- likwidacja miejscowych zagrożeń
- specjalistyczne czynności ratownicze

STRAŻ MIEJSKA 986



- zakłócanie porządku w miejscach publicznych
- nieprawidłowe parkowanie
- osoby nietrzeźwe, osoby bezdomne
- zaśmiecanie, niszczenie mienia
- porzucone i niebezpieczne zwierzęta.

BIURO RZECZY ZNALEZIONYCH URZĘDU M.ST. WARSZAWY



ul. Dzielna 15, 01-029 Warszawa,
tel.: 22 443 29 61, 22 443 29 62, 22 443 29 68,
e-mail: rzeczyznalezione@um.warszawa.pl



Po Warszawie najlepiej poruszać się komunikacją miejską – to szybki i niedrogi sposób. Do wyboru masz autobusy, tramwaje i metro. Szybka Kolej Miejska zapewnia sprawny dojazd do centrum miasta mieszkańcom przedmieść i największych ośrodków aglomeracji.



Informacja o rozkładzie jazdy środków komunikacji miejskiej:

- tel. 19 115 (z telefonu komórkowego 22 19 115)
- www.wtp.waw.pl



jakdojade

Rozkłady jazdy w czasie rzeczywistym oraz informacje na temat dojazdu komunikacją miejską w Warszawie dostępne są na portalu www.jakdojade.pl i w aplikacji **Jakdojade**.

BILETY

Warszawa podzielona jest na strefę miejską „1” (w granicach miasta) oraz strefę podmiejską „2”.

Ceny wybranych biletów w strefie 1:

- Bilet 75-minutowy: normalny – 4,40 PLN, ulgowy – 2,20 PLN
- Bilet dobowy w 1 strefie (ważny 24h): normalny – 15,00 PLN, ulgowy – 7,50 PLN

Ceny wybranych biletów w strefie 1 i 2:

- Bilet 20-minutowy – 3,40 PLN, ulgowy – 1,70 PLN
- Bilet 90-minutowy – 7,00 PLN, ulgowy – 3,50 PLN
- Bilet dobowy (ważny 24h): normalny – 26,00 PLN, ulgowy – 13,00 PLN
- Bilet weekendowy: normalny – 24,00 PLN, ulgowy – 12,00 PLN



Bilety należy skasować niezwłocznie po wejściu do autobusu lub tramwaju. W metrze kasowniki znajdują się w bramkach prowadzących na perony oraz przy windach na peronach.

Zakupione bilety uprawniają do nieograniczonej liczby przejazdów w czasie podanym na bilecie od momentu jego skasowania.

Gdzie kupić?

Bilety komunikacji miejskiej można nabyć:

- w punktach ZTM,
- w wybranych kioskach z prasą,
- na pocztę,
- biletomatach, w których można płać gotówką oraz kartami (także w większości pojazdów),
- online – za pomocą telefonu komórkowego.

BILETY ONLINE

Zakup biletu przy użyciu telefonu komórkowego za pomocą aplikacji mobilnych dostarczonych przez firmy: moBilet, mPay, SkyCash i jakdojade.pl.

Pozyskać w ten sposób można bilety czasowe, jednorazowe przesiadkowe, dobowe, 3-dniowe oraz weekendowe.

DODATKOWE INFORMACJE

- Przewóz bagażu i zwierząt jest bezpłatny.
- Za przejazd środkami komunikacji miejskiej bez ważnego biletu grozi mandat w wysokości 266 PLN. W przypadku nałożenia ww. mandatu można zapłacić na miejscu – zawsze żądając wystawienia dowodu wpłaty. Wysokość opłaty może ulec zmniejszeniu o 30% pod warunkiem uregulowania jej nie później niż w terminie 7 dni od daty wystawienia wezwania.
- Osoby po 70 roku życia (na podstawie dokumentu ze zdjęciem zawierającym datę urodzenia) oraz dzieci do 30 września roku w którym ukończyły 7 lat uprawnione są do bezpłatnych przejazdów.
- Dzieci i młodzież do ukończenia 16 roku życia oraz studenci do 26 roku życia posiadający ważną międzynarodową legitymację ISIC (International Student Identity Card) uprawnieni są do korzystania z przejazdów z 50% zniżką, na podstawie dokumentu ze zdjęciem zawierającym datę urodzenia.
- W pojazdach Warszawskiego Transportu Publicznego, na przystankach i na stacjach metra nie wolno palić tytoniu, używać tzw. e-papierosów, spożywać napojów alkoholowych oraz wszelkich innych napojów i pożywienia mogących spowodować zabrudzenie pozostałych pasażerów, pojazdu lub infrastruktury.

KONTROLA BILETU MOŻE SIĘ ODBYĆ OD MOMENTU WEJŚCIA PASAŻERA DO POJAZDU LUB DO STREFY BILETOWEJ METRA.

Pasażer jest obowiązany skasować/aktywować bilet w pierwszej kolejności po wejściu do pojazdu lub wchodząc do strefy biletowej metra, o ile nie posiada dokumentu uprawniającego do bezpłatnych przejazdów. Brak skasowanego/aktywowanego biletu oznacza, że będzie musiał zapłacić karę. Kontroler ma prawo żądać okazania dokumentu tożsamości i/lub dokumentu uprawniającego do ulgowego przejazdu, jeśli pasażer korzysta z ulgi.

ROWERY MIEJSKIE



Wypożyczysz je na jednej z 400 samoobsługowych stacji. Z rowerów można korzystać całą dobę. Więcej informacji na www.rowery.um.warszawa.pl; www.mapa.um.warszawa.pl.

TAKSÓWKI



Po Warszawie jeździ około 30 różnych korporacji taksówek. Taksówkę najlepiej jest wezwać telefonicznie lub sms-em, przyjedzie w ciągu od 5 do 10 minut.

Licencjonowana warszawska taksówka posiada:

- prawidłowe oznakowanie, czyli żółto czerwony pas (w barwach Warszawy), z numerem bocznym taksówki, pod którym powinien znajdować się herb m. st. Warszawy,
- w prawym górnym rogu przedniej szyby samochodu powinna znajdować się naklejka z hologramem, zawierająca numer licencji oraz numer rejestracyjny pojazdu,
- wewnątrz pojazdu powinien znajdować się identyfikator, opatrzony hologramem, zdjęciem kierowcy oraz opisany jego imieniem i nazwiskiem oraz taksometr, wskazujący aktualną taryfę i opłatę,
- w lewym górnym rogu szyby tylnych prawych drzwi powinna znajdować się dwustronna tabliczka informująca o cenie za 1 km w I strefie taryfowej.

W WARSZAWIE OBOWIĄZUJĄ DWIE STREFY OPŁAT ZA PRZEWOZY TAKSÓWKAMI, KTÓRYCH GRANICE OZNACZONE ZOSTAŁY ZNAKAMI.

Na terenie m. st. Warszawy obowiązują maksymalne taryfy opłat. Na przykład:

- 8,00 zł - opłata początkowa obejmująca zajęcie miejsca w taksówce i należność za pierwszy odcinek drogi
- 3,00 zł - opłata za 1 km drogi na taryfie pierwszej (1) – obowiązuje w dni powszednie w godz. 6.00-22.00.

PIJ WARSZAWSKĄ KRANÓWKĘ



Woda, dostarczana warszawskimi wodociągami do wszystkich budynków na terenie Warszawy, nadaje się do picia prosto z kranu. Do spożycia używajmy jednak wyłącznie zimnej wody. Ciepłą stosujemy do celów gospodarczych – mycia, prania, sprzątania itp. Po odkręceniu wody trzeba poczekać ok. 30 sekund, zanim należy się wodę do picia.

Jakość wody w rzece jest dobra i na bieżąco kontrolowana przez badaczy z laboratorium MPWiK. Szczegółowe wyniki analiz są dostępne na stronie MPWiK.

INTERNET



W Warszawie można korzystać z bezpłatnej, miejskiej sieci hot spotów. Miejsca dostępności Internetu bezprzewodowego oznakowane są tablicami z napisem „HOT SPOT UM-Warszawa”, które są w kolorze niebieskim, lub w przypadku zabytków – brązowym.

CZYSTA WARSZAWA



W Warszawie obowiązuje system zbiórki odpadów komunalnych z podziałem na 5 frakcji: papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło, bio i odpady zmieszane.

PAMIĘTAJ O TYM, ŻEBY SIĘ ZAMELDOWAĆ:

- najpóźniej w 30. dniu od przyjazdu do miejsca pobytu czasowego w Polsce – jeśli będziesz w Polsce ponad 3 miesiące oraz jesteś obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) lub członkiem rodziny takiego cudzoziemca,
- najpóźniej w 4. dniu od przyjazdu do miejsca pobytu czasowego w Polsce – jeśli będziesz w Polsce ponad 30 dni i nie zaliczasz się do powyższej grupy



JEŚLI ZAMELDUJESZ SIĘ W POLSCE NA POBYT POWYŻEJ 30 DNI, AUTOMATYCZNIE DOSTANIESZ NUMER PESEL. JEGO POSIADANIE UMOŻLIWIA KORZYSTANIE Z NIEMAL WSZYSTKICH USŁUG POLSKIEJ ADMINISTRACJI I UPRAWNIEŃ CYWILNO-PRAWNYCH.

Zameldowanie odbywa się w delegaturach Biura Administracji i Spraw Obywatelskich w Dzielnicach.

Sprawę załatwisz kontaktując się z WOM-em w Urzędzie Dzielnicy.

ADRESY WOM-ÓW W URZĘDACH DZIELNIC:

- Bemowo: bemowo.waw.pl, ul. Powstańców Śląskich 70, tel. 22 443 76 44
- Białołęka: bialoleka.waw.pl, ul. Modlińska 197, tel. 22 443 84 00
- Bielany: bielany.waw.pl, ul. S. Żeromskiego 29, tel. 22 443 47 00
- Mokotów: mokotow.waw.pl, ul. Rakowiecka 25/27, tel. 22 443 65 00, 22 443 65 01, ul. Wiktorska 91a, tel. 22 443 65 02, 22 443 65 03
- Ochota: urzadochota.waw.pl, ul. Grójecka 17a, tel. 22 578 35 00
- Praga-Południe: pragapld.waw.pl, ul. Grochowska 274, tel. 22 443 51 57
- Praga-Północ: praga-pn.waw.pl, ul. ks. I. Kłopotowskiego 15, tel. 22 443 79 00
- Rembertów: rembertow.waw.pl, al. gen. A. Chruściela „Montera” 28, tel. 22 443 38 89
- Śródmieście: srodmiescie.warszawa.pl, ul. Nowogrodzka 43, tel. 22 443 91 00, 22 443 91 07
- Targówek: targowek.waw.pl, ul. L. Kondratowicza 20, tel. 22 443 87 27
- Ursus: ursus.warszawa.pl, pl. Czerwca 1976 r. nr 1, tel. 22 443 60 00
- Ursynów: ursynow.pl, al. Komisji Edukacji Narodowej 61, tel. 22 443 71 00, 22 443 72 00
- Wawer: wawer.warszawa.pl, ul. Żegańska 1, tel. 22 443 70 00
- Wesoła: wesola.waw.pl, ul. W. Raczkiewicza 33, tel. 22 443 40 00
- Wilanów: wilanow.pl, ul. F. Klimczaka 2, tel. 22 443 50 69
- Włochy: ud-wlochy.waw.pl, al. Krakowska 257, tel. 22 443 44 44
- Wola: wola.waw.pl, al. Solidarności 90, tel. 22 443 58 00
- Żoliborz: zoliborz.org.pl, ul. J. Słowackiego 6/8, tel. 22 443 90 00



Przeniesienie zagranicznego aktu stanu cywilnego (aktu urodzenia, aktu małżeństwa, aktu zgonu) do rejestru stanu cywilnego odbywa się w siedzibie Urzędu Stanu Cywilnego m.st. Warszawy (Siedziba USC Sekcji Obrotu Zagranicznego, ul. Tytusa Chałubińskiego 8. Oprócz złożenia odpowiedniego wniosku na miejscu dokonasz opłaty skarbowej za transkrypcję zagranicznego aktu stanu cywilnego. Opłaty skarbowej możesz dokonać wcześniej przelewem na rachunek bankowy Urzędu m.st. Warszawy.

Rejestracja pojazdów przez cudzoziemców odbywa się w Biurze Administracji i Spraw Obywatelskich, ul. Leona Kruczkowskiego 2, tel. 22 443 29 00.

Pomoc społeczna polega na wsparciu osób i rodzin w trudnych



sytuacjach życiowych. Zakres pomocy społecznej jest bardzo duży, od doraźnej pomocy np. finansowej czy prawnej po zapewnienie egzystencji osobom, które nie są w stanie zapewnić jej sobie same.

W Warszawie Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS) realizują swoje zadania w poszczególnych dzielnicach miasta. Jeżeli jesteś w trudnej sytuacji życiowej, zwróć się do odpowiedniego OPS, zgodnie z tym, w której dzielnicy mieszkasz, żeby uzyskać informacje o tym, jakie wsparcie w swojej sytuacji możesz uzyskać.

PRAWO DO ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ PRZYSŁUGUJE:

- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w celu połączenia się z rodziną w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub w związku z udzieleniem mu ochrony uzupełniającej lub posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE udzielone przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
 - b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

ADRESY OŚRODKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ:

- OPS Bemowo, ul. Rozłogi 10, 01-310 Warszawa, tel. 22 48 71 300; sekretariat@opsbemowo.waw.pl
- OPS Białołęka, ul. Marywilska 44 C, 03-042 Warszawa, tel. 22 614 70 00, sekretariat@opsbialoleka.waw.pl
- OPS Bielany, ul. Przybyszewskiego 80/82, 01-824 Warszawa, tel. 22 568 91 00; sekretariat@opsbielany.waw.pl
- OPS Mokotów, ul. Fałęcka 10, 02-545 Warszawa, tel. 22 849 44 66, sekretariat@opsmokotow.pl
- OPS Ochota, ul. Przemyska 11, 02-361 Warszawa, tel. 22 822 11 24, osrodek@opsochota.waw.pl,
- OPS Praga-Południe, ul. Wiatraczna 11, 04-366 Warszawa, tel. 22 277 33 00; sekretariat@ops-pragapoludnie.pl
- OPS Praga-Północ, ul. Szymanowskiego 6/ 61, 03-477 Warszawa,

tel. 22 511 24 00, sekretariat@opspragapolnoc.waw.pl

- OPS Rembertów, ul. Plutonowych 10, 04-404 Warszawa, tel. 22 673 54 12, sekretariat@opsrembertow.waw.pl
- CPS Śródmieście, ul. Konwiktorska 3/5, 00-217 Warszawa, tel. 22 277 41 02; sekretariatcps@um.warszawa.pl
- OPS Targówek, ul. św. Wincentego 87, 03-291 Warszawa, tel. 22 277 02 00, ops.tar@ops-targowek.waw.pl
- OPS Ursus, ul. Plac Czerwca 1976 r. 1, 02-495 Warszawa, tel. 22 277 34 40, sekretariat@ops-ursus.pl
- OPS Ursynów, ul. Cybisa 7, 02-784 Warszawa, tel. 22 544 12 00; sekretariat@ops-ursynow.pl
- OPS Wawer, ul. Włókiennicza 54, 04-974 Warszawa, tel. 22 277 36 00, sekretariat.opswawer@um.warszawa.pl
- OPS Wesola, 1 Praskiego Pułku 21, 05-075 Warszawa, tel. 22 773 44 12; e-mail: sekretariat@opswesola.waw.pl
- OPS Wilanów, ul. Przyczółkowa 27a, 02-968 Warszawa, tel. 22 648 22 26, wilanow@ops.waw.pl
- OPS Włochy, ul. Czereśniowa 35, 02-457 Warszawa, tel. 22 863 91 75, kancelaria@opswlochy.waw.pl
- OPS Wola, ul. Bema 91, 01-233 Warszawa, tel. 22 571 50 00; sekretariat@ops-wola.waw.pl
- OPS Żoliborz, ul. Dembińskiego 3, 01-644 Warszawa, tel. 22 569 28 00, zolops@ops-zoliborz.waw.pl

DOSTĘP DO ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH WYCHOWAWCZYCH, ALIMENTACYJNYCH ORAZ ŚWIADCZENIA DOBRY START PRZYSŁUGUJE WSZYSTKIM CUDZOZIEMCOM, KTÓRZY SĄ UPRAWNIENI DO PRACY W POLSCE, ALBO SĄ ZWOLNIENI Z OBOWIĄZKU POSIADANIA ZEZWOLENIA NA PRACĘ, JEŻELI ZAMIESZKUJĄ NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ PRZEZ OKRES ZASIŁKOWY, W KTÓRYM OTRZYMUJĄ ŚWIADCZENIA I SPEŁNIAJĄ WSZYSTKIE USTAWOWE WARUNKI, OD KTÓRYCH UZALEŻNIONE JEST PRYZNANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ.

WW. ŚWIADCZENIA PRZYSŁUGUJĄ CUDZOZIEMCOM:

- do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- jeżeli wynika to z wiążących Polskę dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,
- przebywającym w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, lub w związku z uzyskaniem

w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują w Polsce z członkami rodzin

- posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują w Polsce z członkami rodzin, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

Wnioski o przyznanie ww. świadczeń składa się w Urzędzie Dzielnicy (Wydziałach Spraw Społecznych i Zdrowia/Świadczeń) właściwej dla miejsca zamieszkania. Wnioski do pobrania oraz wykaz niezbędnych dokumentów znajduje się w kartach informacyjnych dotyczących poszczególnych świadczeń na stronie <https://warszawa19115.pl/szukasz-informacji/sprawy-spoeczne-i-zdrowotne>.

W ramach **Programu 500plus** rodzice oraz opiekunowie dzieci **do lat 18** mogą ubiegać się o przyznanie świadczenia wychowawczego na każde dziecko. Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości **500 zł** miesięcznie na dziecko.

ŚWIADCZENIE „DOBRY START”

Świadczenie z **programu „Dobry start”** przysługuje rodzicom i opiekunom faktycznym dzieci uczących się począwszy od pierwszej klasy szkoły podstawowej. Przysługuje rodzicom dziecka uczącego się do czasu osiągnięcia przez nie pełnoletności. Jeżeli dziecko już jako osoba pełnoletnia dalej się uczy, świadczenie to przysługuje tej osobie do ukończenia przez nią **20 roku życia**, a w przypadku osób uczących się posiadających orzeczenie o niepełnosprawności **do 24 roku życia**.

Świadczenie to przysługuje raz do roku w związku z rozpoczęciem roku szkolnego w wysokości **300 zł**.

I OPIEKA MEDYCZNA



Polski system opieki zdrowotnej oparty jest na modelu ubezpieczeniowym. Oznacza to, że żeby otrzymać pomoc medyczną (również na szpitalnym oddziale ratunkowym) i uniknąć rachunków za leczenie musisz posiadać ubezpieczenie zdrowotne. Istnieją tylko nieliczne wyjątki z tej reguły (np. posiadacze Karty Polaka mogą otrzymać pierwszą pomoc medyczną za darmo).

W ramach Narodowego Funduszu Zdrowia ubezpieczony jest każdy, kto:

- podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego (np. pracownik, osoba, która prowadzi działalność gospodarczą, emeryt, rencista, bezrobotny);
- jest członkiem rodziny osoby ubezpieczonej i został zgłoszony do ubezpieczenia.

W niektórych przypadkach status członka rodziny zwalnia z obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego. Przykład: student do 26. roku życia powinien być zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu pobierania nauki tylko wtedy, gdy nie może być zgłoszony jako członek rodziny.

Do ubezpieczenia zdrowotnego zgłasza Cię płatnik Twojej składki na ubezpieczenie zdrowotne. Płatnikiem składki może być np.:

- pracodawca – w przypadku pracownika,
- szkoła – w przypadku ucznia,
- urząd pracy – w przypadku bezrobotnego.

Jeśli prowadzisz działalność gospodarczą, musisz zgłosić się do ubezpieczenia zdrowotnego samodzielnie. Płatnik składa zgłoszenie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (ZUS).

Możesz dobrowolnie za opłatą ubezpieczyć siebie i członków twojej rodziny. Złóż wniosek w oddziale wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia, który jest właściwy ze względu na miejsce twojego zamieszkania, lub w jednej z delegatur.

Więcej informacji na temat ubezpieczenia obowiązkowego znajdziesz na stronie ZUSu:

<https://www.zus.pl/pracujacy/ubezpieczenie-zdrowotne-w-polsce/zasady-podlegania-ubezpieczeniu-zdrowotnemu/ubezpieczenie-obowiazkowe>.

Możesz także skorzystać z usług firmy ubezpieczeniowej, pamiętaj jednak o dokładnym zapoznaniu się z warunkami pakietu ubezpieczeniowego, na który się zdecydujesz.

DZIECI DO LAT 3 – ŻŁOBEK

Żłobek organizuje opiekę nad dzieckiem w wieku od ukończenia 20. tygodnia życia do 3. roku życia w wymiarze do 10 godzin dziennie, przy czym czas ten może być wydłużony na wniosek rodziców. Część żłobków nie prowadzi grup niemowlęcych i przyjmuje dzieci po ukończeniu 1. roku życia.

Warszawa oferuje ponad 14,5 tys bezpłatnych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Aby skorzystać z opieki nad najmłodszymi oferowanej przez miasto należy mieszkać w Warszawie, a dziecko musi mieć udokumentowane wszystkie obowiązkowe szczepienia ochronne. Adresy placówek, w których są aktualnie wolne miejsca, publikowane są na stronie www.zlobki.waw.pl/aktualnosci. Na stronie głównej znajduje się zakładka z formularzem rekrutacyjnym.

DZIECI OD 3 DO 6 ROKU ŻYCIA – WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Do przedszkola uczęszczają dzieci w wieku od 3 do 6 roku życia, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach po ukończeniu 2,5 roku. Dzieci 6-letnie są objęte obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym (tzw. zerówka).

Rekrutacja do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i klas pierwszych w szkołach podstawowych rozpoczyna się na przełomie lutego i marca każdego roku i jest prowadzona za pomocą systemu elektronicznego. O przyjęciu dziecka w trakcie roku szkolnego decyduje dyrektor. W niektórych warszawskich szkołach zostały otwarte pierwsze oddziały przygotowawcze, do których uczęszczają uczniowie przybywający z zagranicy nieznający języka polskiego albo znający go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki.

Informacja o terminach, zasadach i kryteriach rekrutacji jest opublikowana na stronie internetowej Biura Edukacji Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy:

<http://www.edukacja.warszawa.pl/dla-ucznia-i-rodzica/rekrutacja>.

Tam też znajduje się aktualizowana na bieżąco informacja o wolnych miejscach w przedszkolach oraz klasach I szkół podstawowych.

**OBOWIĄZKIEM SZKOLNYM W POLSCE SĄ OBJĘTE DZIECI
OD 7 DO 18 ROKU ŻYCIA. DOPEŁNIENIE CZYNNOŚCI ZWIĄZANYCH
Z UCZĘSZCZANIEM DZIECI DO SZKOŁY SPOCZYWA NA RODZICACH,
TO M.IN. OBOWIĄZEK ZGŁOSZENIA DZIECKA DO SZKOŁY, UMOŻLIWIENIE
REGULARNEGO UDZIAŁU W ZAJĘCIACH, ALE TAKŻE STWORZENIE
ODPOWIEDNICH WARUNKÓW DO NAUKI W DOMU.**

OD 7 ROKU ŻYCIA – SZKOŁA PODSTAWOWA

Każde dziecko ma zagwarantowane miejsce w szkole obwodowej – zgodnie z miejszem zamieszkania, na podstawie zgłoszenia rodzica, które składa się do dyrektora szkoły. Do zgłoszenia dołącza się oświadczenie o miejscu zamieszkania rodziców i dziecka. Rodzice mogą również starać się o przyjęcie dziecka do innej szkoły niż obwodowa, przyjęcie zależy wtedy od decyzji dyrektora danej szkoły lub wyników rekrutacji – w przypadku ubiegania się o miejsce w klasie I.

OŚMIOLETNIA SZKOŁA PODSTAWOWA PODZIELONA JEST NA DWA ETAPY EDUKACYJNE OBEJMUJĄCE KLASY I – III I IV – VIII.

Na pierwszym etapie: w klasach I – III dla dzieci w wieku 7-9 lat, realizowana jest edukacja wczesnoszkolna. Obecnie na wniosek rodziców (opiekunów prawnych) naukę w szkole podstawowej może rozpocząć również dziecko 6-letnie jeżeli korzystało z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym ma rozpocząć naukę w szkole podstawowej **albo** posiada opinię o możliwości rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, wydaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Na pierwszym etapie edukacji zajęcia przeprowadzane są głównie przez jednego nauczyciela, który pełni funkcję wychowawcy. Zajęcia odbywają się bez podziału na przedmioty. Na świadectwie, zamiast tzw. „ocen punktowych”, znajduje się ocena opisowa m.in. postępów, aktywności, zachowania i zaangażowania ucznia. Oprócz obowiązkowych zajęć lekcyjnych szkoła może również zorganizować zajęcia pozalekcyjne służące zarówno rozwijaniu talentów uczniów, jak również wyrównywaniu szans.

Dzieci potrzebujące wsparcia z języka polskiego, który nie jest ich językiem ojczystym, będą mogły uczęszczać na dodatkowe zajęcia z języka polskiego - w wymiarze dwóch godzin tygodniowo.

W klasach IV – VIII, do których uczęszczają uczniowie w wieku 10–15 lat, kształcenie odbywa się w podziale na przedmioty – zgodnie z ramowym planem nauczania. Prowadzenie tych zajęć powierza się nauczycielom – specjalistom przedmiotowym. Każdej klasie przypisany jest nauczyciel pełniący funkcję wychowawcy. Wychowawca klasy sprawuje bezpośrednią opiekę nad uczniami i kieruje powierzonym zespołem klasowym.

Na stronie Biura Edukacji: www.edukacja.warszawa.pl w zakładce: **Rekrutacja do szkół i przedszkoli** udostępniony jest plik z wykazem szkół podstawowych obwodowych.

ODDZIAŁY PRZYGOTOWAWCZE DLA UCZNIÓW PRZYBYWAJĄCYCH

Z ZAGRANICY

Dla uczniów przybywających z zagranicy, podlegających obowiązkowi szkolnemu, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki oraz wymagają dostosowania procesu kształcenia do ich potrzeb edukacyjnych, a także dostosowania formy organizacyjnej wspomagającej efektywność ich kształcenia – organ prowadzący może zorganizować oddział przygotowawczy.

Do oddziału przygotowawczego może być zakwalifikowany uczeń, który ma trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego lub zaburzenia w komunikacji językowej spowodowane w szczególności przez sytuacje kryzysowe lub traumatyczne.

Nauczanie w oddziale przygotowawczym jest prowadzone według realizowanych w szkole programów nauczania, z dostosowaniem metod i form ich realizacji do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.

W Warszawie takie oddziały funkcjonują przy trzech publicznych szkołach podstawowych i jednym liceum:

- przy Szkole Podstawowej nr 221 z Oddziałami Integracyjnymi im. Barbary Bronisławy Czarnowskiej w Warszawie przy ul. Ogrodowej 42/44 (Wola),
- przy Szkole Podstawowej nr 58 im. Tadeusza Gajcego w Warszawie przy ul. Mieszka I 7 (Targówek),
- przy Szkole Podstawowej nr 60 im. Powstania Listopadowego w Warszawie przy ul. Zbaraskiej 3 (Praga Południe),
- przy XLV Liceum Ogólnokształcącym im. Romualda Traugutta przy ul. Miłej 26 (Wola).

PONADTO:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, dzieci i młodzież do 18 roku życia lub ukończenia szkoły ponadpodstawowej, korzystają z nauki i opieki w publicznych przedszkolach i szkołach na warunkach dotyczących obywateli polskich.

Każdy uczeń cudzoziemski, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, ma prawo do 2 godzin dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego. Cudzoziemcy mogą korzystać także z dodatkowych zajęć wyrównawczych z danego przedmiotu. Łączny wymiar dodatkowych zajęć z języka polskiego i zajęć wyrównawczych nie może przekroczyć 5 godzin tygodniowo.

Uczniowie podlegający obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą

językiem kraju pochodzenia, zatrudnioną w charakterze pomocy nauczyciela przez dyrektora szkoły nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

Po 15 roku życia uczeń może kontynuować naukę w szkołach ponadpodstawowych (liceum ogólnokształcące, liceum profilowane, technikum, branżowa szkoła I stopnia).

Absolwenci liceów oraz techników mogą kontynuować naukę w szkole policealnej, a po zdaniu egzaminu maturalnego mają prawo do ubiegania się o przyjęcie do szkoły wyższej.

GOSPODARCZA



W Polsce, a tym samym w Warszawie, możliwych do wyboru form działalności jest sporo. Zaczynając od najprostszej – można zdecydować się na jednoosobową działalność gospodarczą, spółkę cywilną, poprzez spółki osobowe, na spółkach kapitałowych kończąc.

W praktyce przedsiębiorcy rozpoczynający dopiero przygodę z własnym biznesem najczęściej decydują się na którąś z pierwszych dwóch form – jednoosobową działalność albo spółkę cywilną. Zasady ich funkcjonowania zostały ujęte w Ustawie Prawo Przedsiębiorców oraz w Kodeksie Cywilnym. Nie bez powodu stanowią dobrą propozycję dla nowicjuszy – formalności, zarówno przy zakładaniu, jak i w dalszym funkcjonowaniu, są stosunkowo proste, a koszty – niewielkie. Tym, co je od siebie odróżnia są właściciele – jednoosobowa działalność posiada jednego, spółka cywilna zarządzana jest przez co najmniej dwóch wspólników.

Pozostałe formy działalności – spółki osobowe, czyli jawna, partnerska, komandytowa i komandytowo-akcyjna, oraz spółki kapitałowe – akcyjna i z ograniczoną odpowiedzialnością, mają bardziej złożoną strukturę. Uregulowane przepisami Kodeksu Spółek Handlowych, wymagają spełnienia więcej warunków podczas ich zakładania, prowadzenia najczęściej bardziej skomplikowanej księgowości, a także – choć nie wszystkie – kapitału na start.

Opis możliwych form prowadzenia działalności gospodarczej dostępny jest na: www.biznes.gov.pl/pl/firma/zakladanie-firmy/chce-wiedziec-jak-zalozyc-wlasna-firme/zanim-zdecydujesz-sie-na-wlasna-firme/rodzaje-formy-prowadzenia-dzialalnosci.

KTO MOŻE POMÓC OSOBIE ZAINTERESOWANEJ ZAŁOŻENIEM FIRMY

W WARSZAWIE?

Ministerstwo Rozwoju udostępniło na stronie www.biznes.gov.pl/pl/firma serwis przeznaczony dla osób zamierzających rozpocząć i prowadzących działalność gospodarczą. Celem portalu jest pomoc w realizacji spraw związanych z zakładaniem i prowadzeniem działalności oraz uproszczenie formalności niezbędnych do założenia i prowadzenia firmy. Wszystkie informacje dostępne są w języku polskim i angielskim.

Wsparcie przy założeniu działalności gospodarczej można otrzymać również w miejskim inkubatorze – Centrum Przedsiębiorczości Smolna, mieszczącym się na warszawskim Powiślu (ul. Smolna 4), które oferuje wsparcie konsultacyjne, doradcze oraz szkoleniowe w zakresie zakładania i prowadzenia firmy. Więcej informacji: www.firma.um.warszawa.pl.

Informacja, jak przeprowadzić proces rejestracji firmy on-line dostępna jest na: <https://prod.ceidg.gov.pl/CEIDG.CMS.ENGINE/?D;9afde6cc-3bc3-4533-8d8b-1164d445bbef>.

POBYTU

Udzielanie zezwolenia na pobyt w Polsce jest zadaniem władz centralnych, nie samorządu. Odpowiednimi instytucjami w sprawach, związanych z legalizacją pobytu są m.in. Urząd ds. Cudzoziemców (np. procedura uzyskania ochrony międzynarodowej, odwołania organu pierwszej instancji) oraz Urząd Wojewódzki (wydanie kart czasowego i stałego pobytu, uznanie za obywatela polskiego). Więcej na temat legalizacji pobytu: <https://udsc.gov.pl/>

- ZAWIERANIE UMÓW:

Przy zatrudnieniu i wynajęciu mieszkania żądaj spisanej umowy, tekst i warunki której są dla Ciebie jasne. W przypadku problemów z nieuczciwym pracodawcą zachęcamy do zwracania się do Państwowej Inspekcji Pracy.

OD OSÓB FIZYCZNYCH

Informacje dot. podatku dochodowego od osób fizycznych w Polsce (w tym w Warszawie) dostępne są na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju: <https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/podatki-i-ksiegowosc/chce-rozliczac-pit>.

